

DERS İÇERİK PLANI

SHO 601

SOSYAL HİZMET KURAMI VE UYGULAMALARI

Doç. Dr. Tarık TUNCAY

Her Cuma saat 09.30 – 12.30

Dersin Kapsamı

Sosyal hizmet mesleğinin ileri düzey uygulaması güçler temeline ve çevresi-içinde-birey perspektifine dayalı olarak etkin bir teorik yaklaşım kullanımı gerektirir. Bireyle, aileyle, grupla ve toplumla çalışma yöntemlerinin tümünde belirli müdahale yaklaşımları kullanılır.

Sosyal hizmet müdahalesinde kullanılan teorilerin bazıları **bilişe**, bazıları **duyuşa** bazıları ise **davranışa** ağırlık veren bir yönelime sahiptir. Bu yönelimle birlikte anahtar çıktı olan **değişim** için insanların ihtiyaçlarına göre bir seçim yapılarak uygulama gerçekleştirilir. Değişim bireysel, ailesel, grupsal veya toplumsal olabilir. Bunu hiç şüphesiz müdahale yöntemi belirleyecektir. Örneğin, görev-merkezli vaka çalışması ve bilişsel-davranışçı teori çoğunlukla bireyle ve grupla çalışma yönetimlerinde kullanılır ve kişilerin güncel sorunlarına yönelik olarak geliştirilmiş, şimdiye ve yakın geleceğe odaklanan, sırasıyla **davranışsal** ve **bilişsel** süreçlerin ağırlıkta olduğu müdahale yöntemleridir. Psikodinamik kuram (psikososyal vaka çalışması) ve krize müdahale yöntemleri ise hem güncel hem de geçmişle ilgili olan ve müdahale sürecinde **duyuşsal** süreçlere ağırlık verilen yöntemlerdir.

Müdahale, sosyal çalışmacının, insanların çeşitli sorunlarının çözümü için onlarla birlikte somut olarak eyleme geçmesidir. **Planlı değişim sürecinde** kendisinden bir önceki aşama olan planlama aşamasında belirlenmiş olan sorunların çözümü için harekete geçilen aşamadır. Bu aşamada yapılması gerekenler ve başvurulacak kuramsal yaklaşımlar önceki aşamada belirlenmiştir. Hizmet alanın kişisel, çevresel özelliklerinin yanı sıra sorununun niteliğine ve şiddetine bağlı olarak, sorunun ortadan kaldırılmasında en çok etkili olacak teorik yaklaşımın önerdiği yöntem ve tekniklere başvurulmaktadır. İnsanların sorunlarının çeşitliliği ve karmaşık yapısı nedeniyle sosyal çalışmacıların farklı müdahale yöntem ve tekniklerini bilmesi gerekir. Yalnızca bir ya da birkaç müdahale yaklaşımında uzman olmak / veya bu birkaç teoriyi kullanmak her türlü psikososyal sorunun çözümünde yeterli olunacağı anlamına gelmez. Dolayısıyla sosyal çalışmacı, sorununun niteliğine göre, o sorunu çözmeye en etkili olan yöntemin tekniklerinden yararlanarak müdahalesini gerçekleştirir. Biz bunu teorik olarak **eklektik** (seçici) bilgi-beceri temeli şeklinde adlandırıyoruz. Sorunun çözümü için en çok yararlı olan yöntemi tercih etmek, müdahale öncesi tamamlanması gereken en önemli adımdır. Dersin kapsamında, **ileri düzey** ve **eklektik** uygulamalar yapan sosyal çalışmacıların müdahale bilgi-beceri repertuarında bulunan ve alanda sık kullanılan müdahale teorileri ve perspektifleri yer almaktadır.

Dersin Bilgi Ön Koşulları

Öğrencinin dersi almadan önce aşağıda sıralanan bilgi-beceri-değer alanlarında yetkinlik kazanmış olması gereklidir.

- Dört müdahale ölçeğinin (bireyle, grupla, aileyle, toplumla çalışma) genel nitelikleri
- Genelci uygulama
- Planlı değişim süreci
- Çevresi-içinde-birey perspektifi
- Biyopsikososyal model

- Sosyal hizmet değerleri ve etiği
- Sosyal çalışmacıların temel çalışma alanları

Dersin Amacı

Bu zorunlu dersin amacı, başta sosyal çalışmacılar olmak üzere bilimsel hazırlık programını tamamlamış olan sosyal hizmet yüksek lisans öğrencilerine, **dört müdahale ölçeğinde kullanılan değerlendirme veya müdahale teorilerinin ileri düzey bilgisini ve uygulamasını göstermektir.**

Dersin Öğrenme Çıktıları (Bir bakışta dersin ana konuları)

Bu dersin sonunda öğrencilerin aşağıdaki konularda yetkinlik kazanmış olmaları beklenmektedir:

1. Sosyal Hizmet Teorisinin Toplumsal İnşası
2. Sosyal Hizmet Teorisini Değerlendirme
3. Teoriyi Uygulamaya Bağlama
4. Psikodinamik Uygulama (Psikososyal Vaka Çalışması)
5. Krize Müdahale ve Görev-Merkezli Teoriler
6. Bilişsel-Davranışçı Uygulama
7. Ekolojik Sistem Teorisi
8. Makro Uygulama, Sosyal Kalkınma ve Sosyal Pedagoji
9. Güçler Perspektifi, Anlatı Terapisi ve Çözüm-Odaklı Uygulama
10. Hümanistik Uygulama, Varoluşçuluk ve Tinsellik
11. Güçlendirme ve Savunuculuk
12. Feminist Uygulama
13. Eleştirel Uygulama
14. Baskı-Karşıtı ve Çokkültürlü Duyarlılık Yaklaşımları

Öğretim Yöntemleri

Dersler, öğretim üyesinin ‘sokratik yönetime’ dayalı ders anlatımını, etkileşimli öğrenci tartışmalarını ve ele alınan teorilere göre birey veya grup ölçekli rol oynama uygulamalarını içerecektir. Derslerde planlanmış haftalık konular üzerinde ders sorumlusunun genel bir çerçeve sunmasının ardından öğrencilerin yaptıkları okumalara ve kişisel olarak hazırladıkları notlara referansla etkileşimli bilgi paylaşımı ve tartışma yapmaları istenecektir. İncelenen müdahale teorisinin temel tekniklerinin bir kısmını yansıtan kısa uygulama (rol oynama) çalışması da yapılacaktır.

Öğrencilerin kişisel katkı ve katılımları ders sorumlusu tarafından çok önemsenmektedir. Bu nedenle aşağıda “Dersin Çalışma Takvimi” içinde verilen **tartışma sorularına** öğrencilerin hazırlıklı olarak gelmeleri gerekmektedir. Her hafta bir konuda ortalama 5 soru yanıtlanacak ve dönem boyunca toplamda 75 analitik soru üzerinde çalışılacaktır. Bu sorular, öğrencilerin sistematik olarak gerçekleştirecekleri ‘**haftalık ders hazırlığı**’ ile yanıtlanacaktır.

Her öğrenci, **haftalık ders hazırlığını** yazılı olarak yapmalı ve her tartışma sorusu için dersten önce en az birkaç cümle açıklama hazırlamalıdır. Ders hazırlığı, dersten sonra, öğrenilen yeni bilgiler ile yine yazılı olarak güncellenmeli ve ders sorumlusuna bir sonraki hafta çıktı olarak teslim edilmelidir.

Örneğin dersin ikinci haftası olan “Sosyal Hizmet Teorisinin Toplumsal İnşası” konusu için beş adet tartışma sorusu yazdım (Her hafta için ortalama beşer adet tartışma sorusu vardır). Derse gelmeden önce dersin kaynaklarını okuyarak bu beş tartışma sorusunun her biri için birkaç cümle açıklama yazınız (Hatalı ve eksik yazmaktan endişe etmeyiniz, yazmak düşünme eyleminizdir, eksik kalması doğaldır, siz öğrencisiniz). Böylece derse sistematik ve nitelikli katılmanızı sağlayacak bir bilgi gücüne sahip olacaksınız. Derste hem ben hem de sınıf

arkadaşlarınız tarafından sağlanan bilgi aktarımı ve tartışmalar sonrasında ders hazırlığınızı güncelleyiniz (her haftanın hazırlığı ortalama 2-3 sayfayı geçmemelidir) ve dersin bir sonraki haftasında bu hazırlığın çıktısını ders sorumlusuna iletiniz. Ders hazırlığınızda berraklık, dil ve metafor kullanımında kendine özgülük benim için özel bir önem taşıyor.

Değerlendirme Yöntemleri

Dersin temel amacını karşılamak için öğrencilerin ders takviminde belirtilen tüm okumaları yapmalarında yarar vardır. Ayrıca her dersin öncesinde öğrencinin ilgili modüle hazırlık düzeyi ders sorumlusu tarafından izlenecektir. İlâveten öğrenci şu üç çalışmayı tamamlayacaktır:

1. Teori Betimleme-Örnekleme

Öğrenciden asgari bir yazılı ödev hazırlanması istenecektir. Öğrenci hazırlayacağı ödevin nihai konusuna ders sorumlusuna danışarak karar verecektir. Öğrenci, dönemin üçüncü haftasına kadar sosyal hizmet uygulamalarında kullanılan teorilerden birisini seçip; ayırt edici özelliklerini **betimleyen** ve belirli bir sorun alanında kullanımını **örnekleyen** bir çalışma kaleme alacaktır. İçerik; psikiyatri, psikoloji ve sosyoloji gibi disiplinlerin yazarlarının eserleriyle sınırlı olmayıp asgari 10 sosyal çalışma akademik kaynağına referans yapılmış olması temel bir değerlendirme ölçütüdür. Ödev 3000 sözcüğü geçmemeli ve APA 6 standartlarına harfiyen uyulmalıdır.

2. Haftalık Ders Hazırlık Metinleri

Dönem süresince birikerek geliştirilen haftalık özgün ders hazırlık notları birleştirilmiş ve düzenlenmiş tek bir metin olarak ders sorumlusuna iletilecektir.

3. Reflektif Değerlendirme Yazısı / Sınav

Dönem sonu genel değerlendirmenin nasıl yapılacağına öğrenciler ile birlikte karar verilecektir. Bölümde yapılacak olan (ortalama 2 saat içinde) tamamlanacak bir genel sınav yapılabilir. Bunun yerine (bölüm dışında) daha kapsamlı bir değerlendirme yazısı (ders yansıma raporu) hazırlanabilir. Her iki tür ölçme yönteminde de öğrencinin dönemin başından itibaren öğrendiklerini ve **deneyimledikleri bireysel değişimi**; derste edinilen bilgilere, yapılan tartışmalara ve literatüre referanslar yaparak aktaracakları bir metin istenmektedir.

Puanlama

Ödevler: %50; Genel Sınav: %50

Derse Devam

Öğrencilerin önemli bir mazeretleri olmadıkça tüm derslere katılmaları beklenmektedir. Zira dersi başarılı olarak tamamlamak isteyen öğrencinin derse gelmesi ve derse katkı ve katılımında bulunması gerekmektedir. H.Ü. Lisansüstü Yönetmeliğine (2014 tarihli) göre dersin %80'ine katılım zorunludur (madde 23).

Dersin Çalışma Takvimi

Ders, dönemin 15 haftasına bölünmüş olarak genel değerlendirme dâhil **45** saatlik ders etkinliğini içermektedir. Her ders haftasının konuları, **zorunlu** ve **önerilen** okumalarıyla birlikte çalışılmalıdır. Dersi alan öğrencilerin dersin zorunlu metinlerini önceleyerek yapacakları okumalarla dersin öncesinde hazırlık yapmış olarak derse gelmeleri beklenmektedir. Dersin okuma metinlerine ders sorumlusundan talep ederek veya elektronik arama motorlarından kaynakça bilgileri ile arama yaparak ulaşılabilir.

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
HAFTA 1	<i>- Ders içeriği hakkında genel bilgilendirme, sosyal çalışmacıların ileri düzey uygulamalarında teorik yaklaşımları nasıl kullandığıyla ilgili genel tartışma ve öğrencilerin derse oryantasyonu</i>	
HAFTA 2	Sosyal Hizmet Teorisinin Toplumsal İnşası <ul style="list-style-type: none">Sosyal hizmet teorisi, hizmet alanların ve sosyal çalışmacıların -doğrudan profesyonel ve daha geniş siyasal, sosyal ve kültürel alanlardaki- etkileşimleri içinde toplumsal olarak oluşturulmuştur.	<ol style="list-style-type: none">Uygulama formel ve enformel teoriden nasıl etkilenir? Bu süreç nasıl gerçekleşiyor?Dört ana grup uygulama teorisi hangileridir? Bu teorilerin gelişmelerine ve kullanım alanlarına göre birbirlerinden ayrılan yönleri nelerdir?Sosyal çalışmacıların teoriyi kullanmalarının temel nedenleri nelerdir? Başka bir deyişle, teoride fark yaratan nedir? Burada bahsedilen üç teori türünü düşünebilirsiniz.Neden sosyal hizmet uygulamasının toplumsal olarak oluşturulduğunu iddia ediyoruz?Teorilerde bulunan 'paylaşılan değer ilkeleri' nedir? Bunları bilmek neden önemlidir?
HAFTA 3	Sosyal Hizmet Teorisini Değerlendirme <ul style="list-style-type: none">Sosyal çalışmacılar, ihtiyaca göre aralarından seçim yapmak için sosyal hizmet mesleğinin müdahale teorilerinin kapsamını ve kullanılabilirliğini değerlendirebilmelidir.	<ol style="list-style-type: none">Mevcut çok sayıda teoriyi nasıl sıralayabiliriz? Başka bir deyişle, uygulayıcı olarak karşılaşılabileceğiniz çok sayıda teoriyi belirli bir akıl yürütme ile nasıl tasnif edebilirsiniz?Çoğu profesyonel aslında bir veya iki temel mesleki tarza göre çalışıyorsa, sosyal hizmetin repertuarında neden bu kadar çok teori bulunuyor?Sosyal hizmet teorisi, neden daha geniş çerçevede yapılan teorik tartışmalardaki fikirlerle arasına bir mesafe koyuyor? Örneğin suç davranışı, yoksulluk, göç vb. hakkındaki tartışmalarda disiplinimiz açısından fark yaratan şeyler nelerdir?Seçiciliğin ve eklektizmin farklı uygulama ortamlarındaki avantajları ve dezavantajları nelerdir?Pozitivistler ve yorumcular arasında süregelen tartışmalar hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizce bunlardan müracaatçı sistemi nasıl etkileniyor?
HAFTA 4	Teoriyi Uygulamaya Bağlama	<ol style="list-style-type: none">Teori ve uygulamayı birbirine bağlama konusunda, geçtiğimiz yüzyılda kurumlar, akademisyenler, uygulayıcılar ve diğer gruplar arasında neden çatışmalar meydana geldi? Hayatınız boyunca bu konuda hangi çatışmaların ortaya

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama ve teori arasındaki uçurum: Kadim bir tartışma, idealler (hayaller) ve gerçekler arasında bir bütünlük ihtiyacının varlığı.• Uygulama ve teori birçok açıdan etkileşim halindedir. Aralarındaki bağlantılar esasında, mevcut fikirlere ve sosyal ihtiyaçlara verilen karmaşık tepkilerdir. Sosyal çalışmacı uygulamada yapıp ettiklerini teorize edebilecek güveni göstermelidir.	<p>çıkabileceğini düşünüyorsunuz? (Bu zor bir soru; ancak etrafınızda, Türk toplumunda yaşanan sosyal değişimlere bir bakınız. Küresel ölçekte de düşünebilirsiniz)</p> <p>2. Teori ile pratik arasındaki etkileşimi ele almanın en az üç yolu var gibi görünüyor: (I) Teori ile uygulamanın birbirlerini nasıl etkilediğini görmek için teori-uygulama bağlantılarına bakılabilir; (II) Sosyal çalışmacıların farklılıklarla nasıl başa çıktığını anlamak için çeşitli teorilerin farklı yönlerini birleştirip bir uyarılama yapılabilir; ve (III) Eleştirel düşünme tekniklerini kullanarak, fikirlerin yaratıcı bir şekilde uygulama durumlarına uyarlanmaları sağlanabilir. Her birinin kendi bakış açınızdan güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?</p> <p>3. Hayatınızda öğrendiklerinizi aktarabileceğiniz hangi örnekler görüyorsunuz? Sosyal hizmette öğrenmenin aktarımı için en yaygın yaklaşım nedir ve bu neden en yaygın olamıyor?</p> <p>4. Neden teori pratiğe; pratik teoriye bağlanırken yansıtma, eleştirel düşünme ve eleştirel yansıtma faydalıdır?</p>
HAFTA 5	<h2>Psikodinamik Uygulama (Psikososyal Vaka Çalışması)</h2> <ul style="list-style-type: none">• Psikodinamik fikirler uygulamada yüzyıldan fazla süredir zengin bir bilgi birikimi sağladı. Sorunların gelişiminde ve çözülmesinde insanların duygularının ve iç çatışmaların önemini vurgulamaktadır.• Psikodinamik sosyal çalışma, insanların çevrelerine, topluma uyum sağlamasına yardım ederek	<p>1. Neden psikodinamik perspektif geleneksel (konvansiyonel) sosyal hizmetin temelini oluşturmaktadır? Bu perspektifler meslekte neden halen önemli bir güce sahiptir?</p> <p>2. Psikodinamik teorinin bireycilik ve (psişik) determinizminden doğan değerleri nelerdir?</p> <p>3. Psikodinamik uygulamaların -esasında- uygulamayı etkileyen sosyal bağlamı göz ardı etmiş olması gerçekten önemli midir? Neden önemlidir ya da değildir? Bu kişisel bir tercih midir yoksa bir müracaatçı grubuna dayalı mıdır?</p> <p>4. Psikodinamik perspektiflerin büyük etkisine rağmen, psikodinamik teorinin meslek üzerinde sahip olabileceğinden daha az bir etkisi var mıdır?</p> <p>5. Sizce gelecekte psikodinamik perspektifler hangi yönde değişim gösterebilir? Başka bir deyişle, 'sanal gerçekler' içinde yaşayan insanlar için sinirbilimi ve diğer gelişme alanları göz önüne alındığında psikodinamik perspektifler nereye gidebilir?</p>

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
	mevcut toplumsal düzenin korunmasını sağlar.	
HAFTA 6	<h2>Krize Müdahale ve Görev-Merkezli Teoriler</h2> <ul style="list-style-type: none">Kriz müdahalesi ve görev-merkezli uygulama, açıkça tanımlanabilen sorunları ele alan, aktif, kısa ve yapılandırılmış müdahale modellerinin kullanılması nedeniyle sosyal çalışmacılar tarafından çok tercih edilen modellerdir.Tanımlanmış pozitif hedeflerin ve eylem adımlarının kullanılması bu modelleri anlamayı ve uygulamayı kolaylaştırıyor.	<ol style="list-style-type: none">Krize müdahale ve görev odaklı yaklaşımlar arasındaki farklılıklar ve benzerlikler nelerdir?Krize müdahale ve görev-merkezli modellerin popülerliğinin çeşitli nedenleri nelerdir?Krize müdahale ve görev-merkezli modellerde tanımlanan sınırlamalar ve zayıflıklar nelerdir?Bu modeller popülerite kazanmakta mıdır yoksa kaybediyorlar mı? Sizce neden?Neden bazı kişiler, kısa müdahalelerin etkililiğinin ve popülerliğinin bireylere yardımcı olabileceğini, ancak topluma zarar verebileceğini düşünüyorlar?
HAFTA 7	<h2>Bilişsel-Davranışçı Uygulama</h2> <ul style="list-style-type: none">Bilişsel-davranışçı teoriler (BDT), kişinin davranışının rasyonel yönetimini geliştirmeye odaklanan ve sorunlarının kaynağını daha iyi anlamayı sağlayan araçlar sunarlar.Sosyal öğrenme teorisi bu uygulamada çok etkilidir.	<ol style="list-style-type: none">Bilişsel ve davranışçı uygulama için temel bilgi kaynakları nelerdir?BDT neden her şeyden önce Batı tipi bir uygulama modelidir?Değerler genellikle bilişsel-davranışçı uygulama tartışmalarında ortaya çıkan bir tartışma konusudur. Sizce neden?Bilişsel-davranışçı uygulamada müracaatçının yaşı önemli bir faktör müdür? Eğer öyleyse, nedenini açıklayınız?BDT neden kanıta-dayalı uygulama konusunda süren bir tartışmanın merkezindedir?

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
HAFTA 8	<h2>Ekolojik Sistem Teorisi</h2> <ul style="list-style-type: none">• Sistem teorisi ve ekolojik model, psikososyal müdahalelerin ailelere, topluma ve sosyal kurumlara uygulanmasına yardımcı olur.• Bu yaklaşımlar, kişisel faktörlerin sosyal faktörlerle etkileşimine odaklanmaktadır.	<ol style="list-style-type: none">1. Sistem teorisinin temel bileşenleri veya unsurları nelerdir?2. Sistemik ve ekolojik perspektifler arasındaki ilişki nedir?3. Sistem teorilerinin tarihsel gelişimi nedir?4. Sistem fikirleri sosyal değişimi neden istenen nitelikte sağlamıyor? Bu teori statükonun korunmasını sağlıyor mu?5. Sistem teorilerinin en çok eleştirilen yönleri nelerdir?
HAFTA 9	<h2>Makro Uygulama, Sosyal Kalkınma ve Sosyal Pedagoji</h2> <ul style="list-style-type: none">• Sosyal çalışmacılar, bu üç yaklaşımı kullanarak, benzer ihtiyaçları olan insanların bir araya gelerek mücadele etmelerini sağlar.• Sorun çözme ve güçlendirme arasında köprü olan bu yaklaşımlar insanların psikolojik alanlarından ziyade eğitsel ve sosyal alanlarına odaklanır.	<ol style="list-style-type: none">1. Bu üç alan arasındaki farklar ve benzerlikler nelerdir? Bu farklar ve benzerlikler uygulamada ne gibi sonuçlar doğurur?2. Bu teoriler daha çok toplumsal değişime mi, yoksa toplumsal düzene mi odaklanıyor?3. Her bir yaklaşımın değerleri nelerdir?4. Sosyal girişimcilik pratik midir? Gelecekte temel bir alan olacak mı sizce?5. Türkiye'de 'sosyal pedagoji' size göre neden gelişmemiştir?
HAFTA 10	<h2>Güçler Perspektifi,</h2>	<ol style="list-style-type: none">1. Bu üç yaklaşımda ortak odak nedir? Bu ortak odak size ve müracaatçı gruplarına ne kadar yararlı görünebilir?

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
	<h2>Anlatı Terapisi ve Çözüm-Odaklı Uygulama</h2> <ul style="list-style-type: none">• Bu üç yaklaşım ortak bir odağı paylaşır: "Sorun çözme" yi reddetmekte ve bunun yerine bireye yardım etmek için ileriye dönük yaklaşımları benimsemektedirler.• Bu üç yaklaşım, kişilerin ve ailelerin görünen sorunlarına, mevcut güçlerine bakarak sorunlarını yeniden tanımlamalarına ve böylece yaşamlarını daha olumlu bir şekilde inşa etmelerine yardımcı olur.• Dayanıklılık (yılmazlık) temel kavramdır.	<ol style="list-style-type: none">2. Sosyal yapılandırma fikri bu üç uygulama alanının geliştirilmesinde nasıl bir rol oynamıştır?3. Hak oluşturmak nedir ve neden önemli bir kavramdır?4. Postmodernizmin değeri nedir?5. Yapısökümü ve diskur kavramları postmodernist yaklaşımlarda nasıl bir rol oynamaktadır?
HAFTA 11	<h2>Hümanistik Uygulama, Varoluşçuluk ve Tinsellik</h2> <ul style="list-style-type: none">• Hümanistik ve ilgili uygulama alanları sosyal hizmet mesleğine, bireyin kişisel gelişiminin artırılması yönünden katkıda bulunur. Bu uygulama alanlarının amacı, bireyin kendi öz kimliğini bir bütünün parçası olarak anlamasıdır.	<ol style="list-style-type: none">1. Hümanistik ve ilgili uygulama alanları, sosyal hizmet mesleğine ne katkıda bulunmaktadır? Kişisel olarak değerli buluyor musunuz?2. Sizce günümüzde tinsellik insanların yaşamında daha etkili bir hale geliyor mu? Nedenleri nelerdir? Din ve tinsellik arasında nasıl bir ilişki vardır?3. Hümanist yaklaşımlar, sosyal hizmet uygulamalarına nerelerden gelmiştir?4. Hümanist uygulamaların temel fikirleri nelerdir? Bunlar neden önemlidir?5. Transaksiyonel analiz hakkında ne düşünüyorsunuz?

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
HAFTA 12	<h2>Güçlendirme ve Savunuculuk</h2> <ul style="list-style-type: none">Güçlendirme ve savunuculuk, insanların engelleri aşmalarını ve sosyal adalete odaklanmalarını sağlayan sosyal demokratik uygulamalardır.Güçlendirme, kişilerin sosyal veya kişisel engelleri azaltarak daha iyi kararlar vermelerine, kendi hayatlarını kontrol etmelerine, kendi güçlerini kullanma yeteneklerini arttırmalarına yardımcı olur.	<ol style="list-style-type: none">Eleştirel teorilerin hangi yönleri güçlendirmeyi ve savunuculuğu içerir?Savunuculuk neden popülerdir? En çok nerelerde uygulanır?Savunuculukta, sosyal çalışmacılar tarafından gerçekleştirilen diğer müdahalelere kıyasla farklı olan nedir? Başka bir deyişle, savunuculuk aslında ayrı bir kategoride yer alıyor mu?Güçlendirme, savunuculuktan nasıl farklılaşır?Güçlendirme ve savunuculuk diğer alanlarla ne tür bağlantılara sahiptir? Bu bağlantılar sosyal hizmet uygulamaları ile nasıl ilişkili olabilir?
HAFTA 13	<h2>Eleştirel Uygulama</h2> <ul style="list-style-type: none">Eleştirel perspektifler, sosyal çalışmacıların, her şeyi olduğu gibi kabul eden, sorgulamayan ve boyun eğen bir eğilimden uzak durmalarına yardımcı olur.Bu perspektifler, mevcut toplumsal düzene eleştiri ve alternatifler sunmaktadır. <h2>Feminist Uygulama</h2> <ul style="list-style-type: none">Feminist perspektifler, sosyal çalışmacıların kadınların diğer marjinal grupların ezilmesi sorununu	<ol style="list-style-type: none">Eleştirel teori ne tür bir tartışma ortamı oluşturmaktadır?Eleştirel teorinin sosyal hizmete en önemli katkısı nedir?Eleştirel uygulama (ve eleştirel teori fikirleri) yükselişte midir? Neden?Eleştirel uygulamanın sosyal hizmet mesleğini nasıl bir sosyal kontrol türü olarak gördüğünü açıklayınız? Bu konu hakkında siz ne düşünüyorsunuz?Bir sosyal çalışmacının eleştirel teorisi kullanmasının olumsuz yönleri neler olabilir? <p>--</p> <ol style="list-style-type: none">Özgün kullanımı ile karakterize olan feminist uygulamanın başlıca özellikleri nelerdir? Anlatılanları toplumumuzda görüyor musunuz?Feminizmde neden çeşitli perspektifler var? Başka bir deyişle, neden tek bir yaklaşımdan ziyade bu farklı feminizm çeşitlerine sahibiz?

	KONULAR / MODÜLLER	BİLGİYE DAYALI TARTIŞMA SORULARI
	anlamalarına ve buna müdahale etmelerine yardımcı olur.	3. Feminist bakış açısı neden eleştirel uygulamanın ayrılmaz bir parçasıdır? 4. Feminist çalışma dört ana alanı içermektedir. Bunlar nedir ve neden sosyal hizmetle ilgilidir? 5. Feminist uygulamaya yönelik eleştiriler nelerdir? Sizce haklı eleştiriler midir?
HAFTA 14	Baskı-Karşıtı ve Çokkültürlü Duyarlılık Yaklaşımları <ul style="list-style-type: none">Sosyal çalışmacılar bu yaklaşımları, kültürel / etnik engelleri, toplumdaki farklılıkları ve çatışmaları daha iyi anlamak için kullanırlar.	1. Sosyal çalışmacılar toplumdaki kültürel / etnik engelleri, farklılıkları ve çatışmaları daha iyi anlamak için bu yaklaşımları nasıl kullanır? 2. Bu yaklaşımlar niçin etnik çatışmalardan ortaya çıkmıştır? 3. Güçlendirme ve savunuculuğun farklı amaçları nelerdir? 4. Irkçılık/ayırıcılık kavrayışı zamana ve mekâna göre neden değişir? 5. Kurumsallaşmış ırkçılık nedir ve bununla nasıl savaşılabilirsiniz?
HAFTA 15	- Genel Değerlendirme	Dönem sürecinde kazanılan bilgi-beceri-değer birikiminin gözden geçirilmesi ve yansıtılması

Kaynaklar

Zorunlu Okumalar

Payne, M. (2015). *Modern Social Work Theory*. Oxford University Press.

Teater, B. (2016). *Sosyal Hizmet Kuram ve Yöntemleri: Uygulama İçin Bir Giriş*. Ankara: Nika Yayınevi.

Tuncay, T. (2016). *Güçlendirme Yaklaşımı, Sosyal Hizmet Kuramı ders notu*

Tuncay, T. (2014a). *Sosyal Hizmet Uygulamasında Müdahale Yöntemleri I, Sosyal Hizmet Kuramı I ders notu.*

Tuncay, T. (2014b). *Sosyal Hizmet Uygulamasında Müdahale Yöntemleri II, Sosyal Hizmet Kuramı I ders notu.*

Tuncay, T. ve İl, S. (2006). *Sosyal Hizmette Baskı Karşıtı Uygulama*. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*. Cilt 17, sayı 2, 59-73.

Önerilen Okumalar

Adams, R., Dominelli, L., & Payne, M. (2015). *Sosyal Hizmet: Temel Alanlar ve Eleştirel Tartışmalar* (T. Tuncay, Çeviri Editörü.). Ankara: Nika Yayınevi.

- Derezotes, D. S. (1999). *Advanced generalist social work practice*. Sage Publications.
- Duyan, V. (2010). *Sosyal Hizmet Temelleri Yaklaşımları Müdahale Yöntemleri*. Ankara.
- Healy, K. (2014). *Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Healy, K. (2012). *Social Work Methods and Skills: The Essential Foundations of Practice*. London: Palgrave Macmillan.
- Hepworth, D. H., Rooney, R. H., Rooney, G. D., & Strom-Gottfried, K. (2016). *Empowerment Series: Direct Social Work Practice: Theory and Skills*. Nelson Education.
- Miley, K. K., O'Melia, M. W., & DuBois, B. L. (2016). *Generalist social work practice: An empowering approach*. Pearson.
- Sheafor, Bradford W., Charles R. Horejsi. (2014) *Sosyal Hizmet Uygulaması: Temel Teknikler ve Uygulamalar*. Ankara: Nika
- Thompson, N. (2013). *Kuram ve Uygulamada Sosyal Hizmeti Anlamak*. Ankara: Dipnot Yayınları
- Tuncay, T. (2007). "Kronik Hastalıklarla Başetmede Tinsellik", *Sağlık ve Toplum*, 17(2), 13-20.
- Tuncay, T. ve Erbay, E. (2006). "Sosyal Hizmetin Temel Hedefi: Sosyal Adalet - Güçlendirme ile Retorikten Pratiğe", *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 17(1), 53-69.
- Tuncay, T. ve İl, S. (2009). "Sosyal Hizmet Uygulamasında Empatiyi Yeniden Düşünmek", *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 20(2), 39-56.
- Zastrow, C. (2013). *Sosyal Hizmete Giriş*. Ankara: Nika Yayınevi.